

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till namngivningsnämnden

Datum:
2024-03-25

Diarienummer:
NGN-2023-00050

Handläggare:
Max Thorén, Anders Ågren

Revidering av namngivningsnämndens verksamhetsplan och budget 2024 - 2026

Förslag till beslut

Namngivningsnämnden beslutar

1. **att** revidera verksamhetsplan och budget för 2024 – 2026 enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

Namngivningsnämnden beslutade den 5 december 2023 om verksamhetsplan och budget för 2024 – 2026.

I verksamhetsplanen har de inriktningsmål och uppdrag i kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2024 – 2026 som berör nämndens verksamhetsområde konkretiserats i form av åtgärder.

Nämnden följer utvecklingen inom sitt verksamhetsområde utifrån nyckeltal knutna till processerna inom nämndens ansvar. Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att nyckeltalen kompletteras med ytterligare nyckeltal. Förvaltningen föreslår också att verksamhetsplanen kompletteras med en skrivning som förtydligar att namngivningsnämnden arbetar mot Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att verksamhetsplanens nyckeltal för uppföljning av verksamheten kompletteras med följande nyckeltal:

Andel detaljplaner med namnbehov som är namnsatta vid antagande.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att ett nyckeltal läggs till som beskriver hur väl nämndens grunduppdrag om att vara i takt med namnbehovet uppfylls. Det föreslagna nyckeltalet är tydligt mätbart.

En stor del av det namnbehov som uppstår kommer ur pågående detaljplanering. Tidpunkten för detaljplanernas färdigställande (antagande) bedöms som en sista lämplig tidpunkt då planens namnbehov är namnsatt.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår också att verksamhetsplanen kompletteras med en skrivning som förtydligar att namngivningsnämnden arbetar mot Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor. Namngivningsnämndens arbete med namngivning av gång- och cykelvägar samt parker bidrar till ökad orienterbarhet vilket bidrar till tryggare miljöer.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 25 mars 2024
- Bilaga 1, Reviderad verksamhetsplan och budget 2024 - 2026

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Datum:

Diarienummer:

Aktiverande styrdokument

2023-12-05,

NGN-2023-00050

reviderad 2024-04-23

Beslutsfattare:

Namngivningsnämnden

Dokumentansvarig:

Max Thorén

Matilda Eriksson

Anders Ågren

Verksamhetsplan och budget 2024 – 2026

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Innehåll.....	2
Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar.....	4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	4
Begrepp som används i verksamhetsplanen	4
Kommunfullmäktiges fokusmål.....	5
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	5
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	6
Budget 2024	7
Nämndens driftbudget.....	7
Bilaga 1 Styrdokument	8
Bilaga 2 Uppföljningsplan	9
Nämndens uppföljning	9
Bilaga 3 Nämndens nyckeltal	10
Bilaga 4 Uppdrag där nämnden inte formulerat åtgärder	11

Inledning

Nämndens uppdrag

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Politisk plattform

Namngivningsnämndens uppgift är att skapa namn som särskiljer, identifierar och lokaliserar platser i kommunen. Det underlättar den samhälleliga kommunikationen och människors geografiska orientering. Vid namngivning bör namnen vara lättstavade, lätta att uttala, att minnas och att skilja åt, inte minst med tanke på att underlätta barns möjlighet att orientera sig i kommunen och i strävan efter delaktighet och lika villkor för alla invånare.

När ett nytt område ska namnges bör namn som hör samman med varandra användas för att underlätta orienteringen och skapa enhetlighet. Även när stadsdelar kompletteras med namn på till exempel nya gator eller parker bör dessa anpassas till redan befintliga namn. Där så är möjligt bör namnen anknyta till och lyfta fram platsernas kulturhistoria eller naturvärden.

Namngivningsnämnden har ett tydligt avgränsat ansvarsområde. Det medför att nämndens möjlighet att bidra till kommunfullmäktiges inriktningsmål och de uppdrag som är riktade till alla nämnder är begränsat. Namngivningsnämnden har i arbetet med att konkretisera Mål och budget övervägt samtliga mål och uppdrag och bedömt möjligheterna att bidra till måluppfyllelse inom verksamhetsområdet. För de inriktningsmål och uppdrag som inte redovisas i verksamhetsplanen har nämnden bedömt att det inte finns möjlighet att genomföra åtgärder som bidrar till måluppfyllelse.

Nämnden prioriterar sitt utvecklingsarbete till jämställdhet och delaktighet som är de områden där nämnden har störst möjlighet att göra skillnad för kommunens invånare. Namngivningen ska spegla den samhälleliga mångfalden.

Det innebär bland annat att när memorialnamn fastställs, namn i syfte att hedra en person, så ska i första hand kvinnor hedras. Detsamma gäller då personnamn ingår i en namnkategori. På så sätt bidrar nämnden till mer jämställd namngivning eftersom mäns memorialnamn dominerat över tid. Namnen ska även i övrigt spegla den samhälleliga mångfalden. Nämnden ska bredda angreppssättet kring namngivning och överväga om ämnena demokrati, frihet och mänskliga rättigheter kan synliggöras i namngivningen. Öppenhet mot invånarna och deras delaktighet ska främjas genom dialog och genom att nämndens förslag ställs ut för synpunkter.

Nämnden värnar säkerhet och orienterbarhet genom namngivning av parker, gång- och cykelvägar i så stor utsträckning som möjligt. Det bidrar till stärkt trygghet i det offentliga rummet. Namngivning ska ske tidigt i stadsbyggnadsprocessen. På så sätt säkerställer nämnden att namngivningen är i fas med övrig byggplanering och undviker att inofficiella namn etableras.

Omvärld och förutsättningar

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Även om konjunkturläget är osäkert så kräver tillväxten samtidigt en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Fyrspårsavtalet ger möjlighet till en fortsatt hög utbyggnadstakt tillsammans med förbättringar i kollektivtrafiksystemet. Namngivningsnämnden ska finnas med på ett tidigt stadium under arbetet med detaljplaner när ett område planeras. Genomförandet förutsätter en fungerande intern samverkan, kompetens, kommunikation och tydliga prioriteringar. Möjligheterna att bedriva verksamheten för att tillgodose medborgarnas och verksamhetens behov är goda.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget är att följa och medverka till genomförande av kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2024–2026. De uppdrag där nämnden inte formulerat åtgärder i sin verksamhetsplan för att bidra till måluppfyllelse finns i bilaga 4.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns kommungemensamma obligatoriska nämndmål inom arbetsmiljö och ledar-/medarbetarskap.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2023 – 2025 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).

Begrepp	Beskrivning
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Det administrativa stödet för nämndens verksamhet såsom nämndens ekonomiconroller, verksamhetscontroller, nämndsekretariat, registratur och chefsfunktioner är fullt ut samordnad med övriga samhällsbyggnadsnämnders administrativa stöd.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomlys de administrativa arbetsuppgifterna på nämndens verksamhet		Tid till kärnverksamheten frigörs

Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens verksamhet digitaliseras i takt med övriga samhällsbyggnadsnämnder.

Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetssätt inom kommunkoncernen.

Mot bakgrund av att mindre än en heltidstjänst behövs för utredning och beredning av ärenden inom kompetensområdet är kompetensförsörjningen inom nämndens verksamhet sårbar. Nämndens åtgärder samordnas med övriga samhällsbyggnadsnämnder:

1. Stärka förmågan till långsiktig och systematisk kompetensförsörjning av nämndens verksamhet.
2. Säkerställa en robust bemanning inom nämndens verksamheter

Nämndens grunduppdrag

Genom ökat samarbete med exempelvis olika föreningar och genom dialoger bidra till att fler invånare bli delaktiga i namngivningsprocessen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att nå fler grupper vid dialoger och bredda kontaktytorna för invånarinflytande	Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet	Bredare förankring av beslut.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 20. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Genom att bidra till att göra gång- och cykelbanor mer attraktiva bidrar nämnden till uppdragets mål om hållbara transporter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Lägg mer fokus på att namnge gång- och cykelvägar.		Göra Uppsala mer attraktiv som cykelkommun.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Genom att bidra till att göra gång- och cykelbanor mer attraktiva bidrar nämnden till trygghet och jämlikhet.

Genom att namnge gator, vägar, parker och andra allmänna platser i takt med behovet och i god tid bidrar nämnden till trygghet. Ett tydligt och sammanhållet namnskick förenklar för blåljusverksamhet och andra viktiga funktioner.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Lägg mer fokus på att namnge gång- och cykelvägar.		Göra Uppsala mer attraktiv som cykelkommun.

Budget 2024

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av skattemedel-
kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i mål och budget.

Nämnd			
Belopp i tusentals kronor	Budget 2024	Budget 2023	Prognos 2023
Övriga intäkter	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0
Personalkostnader	-1133	-1012	-1030
Övriga kostnader	-907	-959	-941
Summa kostnader	-2040	-1971	-1971
Summa nettokostnader	-2040	-1971	-1971
Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	494	477	477
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	1546	1494	1494
Summa kommunbidrag	2040	1971	1971
Resultat	0	0	0

I tilldelad ram för mål och budget 2024 ryms motsvarande en 80 procentig tjänst för ärendeberedning. Nämndens övriga kostnader är kopplade till den politiska verksamheten med den sammansättning som beslutats för kommunhelheten gällande arvodesnivåer och nämndens sammansättning.

Bilaga 1 Styrdokument

Namngivningsnämnden har 2019 beslutat om riktlinjer för namngivningsnämndens ansvars- och verksamhetsområden. Namngivningsnämnden ska i övrigt verka i enlighet med god ortnamssed (Kulturmiljölagen 1 kap 4 §). Vid bruk av memorialnamn ska nämnden följa "Ortnamnsrådets rekommendationer" (2004-12-21).

Namngivningsnämnden har 2019 beslutat om rutin för handläggning av inkomna namnförslag.

Namngivningsnämnden har för 2024 - 2026 planerat åtgärder som stödjer genomförandet av:

Policy för digital transformation (KF 2020)

Namngivningsnämnden har för 2024 - 2026 planerat åtgärder som stödjer genomförandet av:

Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet (KF 2021)

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Nämndens uppföljning

Uppföljningsarbetet är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområde. Uppföljningen ska sträva efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential. Skillnader mellan kvinnor och män ska, om möjligt, alltid synliggöras.

Vid varje delårsuppföljning och vid årsbokslutet bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges inriktningsmål, kommunfullmäktiges uppdrag och nämndens egna mål. Bedömningen baseras på uppföljningen av nämndens åtgärder och med stöd av indikatorer inom nämndens verksamhetsområde.

Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge. En fördjupad uppföljning av verksamhetsområdet sker per mars, per augusti samt i årsbokslut. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Bilaga 3 Nämndens nyckeltal

Nämnden följer utvecklingen inom sitt verksamhetsområde utifrån nyckeltal knutna till processerna inom nämndens ansvar.

Nämndens mål är att namnge utifrån de behov som finns. Detaljplaner ska ha de namn de behöver när de beslutas och löpande behov ska hanteras i den takt de uppstår. Genom att alla gator, kvarter och områden i Uppsala har tydliga namn så ökar trygghet och tillgänglighet i kommunen. Det gör det lättare för invånare och besökare att hitta rätt och är nödvändigt för framkomligheten för blåljus, varutransporter och kollektivtrafik. Gång- och cykelvägar som har namn upplevs som mer trygga och kan få ökad användning. Nämnden har därför beslutat att fortsätta att satsa på att namnge både gång- och cykelvägar i kommunen.

Genom att följa upp att alla detaljplaner som beslutas i kommunen har de namn på gator, parker, kvarter osv som behövs säkerställer nämnden också att man inte hamnar efter i namngivningen och att inte inofficiella namn etableras. I övrigt följs också nämndens trygghetsskapande åtgärder i form av namngivning av gångvägar, cykelvägar och parker upp. Nämnden följer också upp hur stor andel av de nya memorialnamn som beslutas under året som är kvinnonamn. Detta med anledning av att de historiskt har funnits en stor andel manliga memorialnamn på gator, parker och torg inom kommunen.

Nämndens nyckeltal					
Nyckeltal	Jämförelse			Målsättning	Källa
	2024	2023	2022		
Andel detaljplaner med namnbehov som är namnsatta vid antagande				100%	Nova och DHS
Antal fastställda namn					DHS
Antal memorialnamn varav kvinnonamn					DHS
Antal namngivna gång- och cykelvägar				5	DHS
Antal namngivna parker					DHS
Antal medborgarsynpunkter på namnförslag					DHS

Bilaga 4 Uppdrag där nämnden inte formulerat åtgärder

För följande uppdrag gör nämnden bedömningen att nämnden inte kan genomföra åtgärder inom sitt uppdrag.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 15. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 21. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 26. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 30. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdrag 32. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 35. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.